
Plenarne posiedzenie Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 17 stycznia 1959 r.

Palestra 3/4(16), 72-82

1959

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

A. Plenarne posiedzenie Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 17 stycznia 1959 r.

W dniu 17 stycznia 1959 r. odbyło się plenarne posiedzenie Naczelnej Rady Adwokackiej, na które przybyli również podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Franciszek Sadurski oraz Radca Ministra Sprawiedliwości do Spraw Adwokatury dyr. Maria Matwinowa.

Posiedzenie otworzył o godz. 10 min. 15 Prezes NRA adw. Michał Kulczycki, witając gości i członków Naczelnej Rady Adwokackiej, po czym zaproponował przyjęcie następującego porządku dziennego:

- 1) odczytanie i przyjęcie protokołu posiedzenia plenarnego NRA z dnia 13 grudnia 1958 r.,
  - 2) sprawozdanie Naczelnej Rady Adwokackiej za r. 1958,
  - 3) projekt regulaminu walnych zgromadzeń izb adwokackich,
  - 4) projekt regulaminu Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej przy NRA,
  - 5) preliminarz budżetowy NRA na r. 1959,
  - 6) sprawozdanie Komisji Rewizyjnej NRA z działalności Naczelnej Rady Adwokackiej za rok 1958,
  - 7) sprawa budowy szkoły dla uczczenia Tysiąclecia Państwa Polskiego,
  - 8) wolne wnioski.
- Powyższy porządek dzienny został przyjęty.

Sprawozdanie NRA za rok 1958 r.

Po załatwieniu pktu 1 Prezes Kulczycki złożył sprawozdanie za r. 1958 podkreślając, że okres sprawozdawczy był dla adwokatury dość ciężki ze względu na sprawę nowelizacji ustawy o ustroju adwokatury, która to nowelizacja przyniosła pewne ograniczenie samorządu, oraz ze względu na nie załatwioną jeszcze definitywnie sprawę podatku od wynagrodzeń adwokatów zespolonych. O tym, co uczyniła Naczelna Rada Adwokacka w obu tych sprawach, członkowie NRA zostali poinformowani na poprzednim plenarnym posiedzeniu.

Przechodząc do poszczególnych działów sprawozdania, Prezes Kulczycki podał, że w r. 1958 odbyły się 4 posiedzenia plenarne NRA, 23 posiedzenia Wydziału Wykonawczego i 22 posiedzenia Prezydium NRA. Na posiedzeniach plenarnych i posiedzeniach Wydziału Wykonawczego rozpatrzono ogółem 357 spraw. Wśród tych spraw było 189 odwołań od uchwał rad adwokackich, z czego na odwołania w sprawie przeniesienia siedziby przypada 51 spraw, w kwestii umorzenia dochodzenia dyscyplinarnego 109 spraw i w sprawie przydziału do zespołu adwokackiego 29 spraw. Jeśli chodzi o kwestię przenoszenia siedziby adwokatów, Wydział Wykonawczy w zasadzie honorował uchwały rad adwokackich, a uchylał

je tylko w wypadkach budzących poważne wątpliwości, przekazując przeważnie te sprawy do ponownego rozpoznania. Co się tyczy spraw o umorzenie dochodzeń dyscyplinarnych, to Wydział Wykonawczy dość często przekazywał sprawy do ponownego postępowania dyscyplinarnego.

Z innych spraw załatwionych przez NRA w okresie sprawozdawczym wymienić należy uchwalenie instrukcji w przedmiocie wizytacji zespołów adwokackich i kancelarii indywidualnych, instrukcji w przedmiocie przechowywania akt, regulaminu dotyczącego terminu wyborów członków organów adwokatury, regulaminu Komisji Rewizyjnej NRA i regulaminu kształcenia aplikantów adwokackich i egzaminu adwokackiego.

Uchwał o charakterze ogólnym oraz w dziedzinie koordynowania działalności rad adwokackich i nadzoru nad ich działalnością powzięto 29.

Ponadto Naczelna Rada Adwokacka udzielała opinii o projektach aktów ustawodawczych i przedstawiała w związku z tym odpowiednie postulaty z dziedziny ustawodawstwa, składając m.i. projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości o postępowaniu dyscyplinarnym, opinię o projekcie ustawy o zaostrzeniu sankcji przeciw chuliżañstwu, memoriał w sprawie nowelizacji ustawy o ustroju adwokatury, pismo do Ministra Gospodarki Komunalnej w sprawie ulg co do wysokości czynszów za lokale użytkowe zajmowane przez zespoły adwokackie oraz memoriał w sprawie podatku od wynagrodzeń adwokatów zespólnych

Jeśli chodzi o działalność Rzecznika Dyscyplinarnego Naczelnej Rady Adwokackiej, to w okresie sprawozdawczym wpłynęło do niego 35 spraw, przy czym w 13 sprawach wydano postanowienia o umorzeniu dochodzeń, w 3 wniesiono akty oskarżenia, a w 4 sprawach zawieszono postępowanie dyscyplinarne ze względu na toczące się postępowanie karne.

Co się tyczy sprawozdania finansowego NRA za r. 1958, to na pokrycie wydatków budżetowych złożyły się następujące kwoty: saldo z dnia 1 stycznia 1958 r. — 202 234,69 zł oraz wpłaty wojewódzkich rad adwokackich — 803 293 zł; razem — 1 005 527,69 zł. Wydatki w okresie sprawozdawczym wyniosły 824 724,48 zł. W ten sposób saldo na dzień 1 stycznia 1959 r. wynosi 180 803,21 zł.

Fundusz Zasiłków Naczelnej Rady Adwokackiej udzielił zasiłków jednorazowych na łączną sumę 64 400 zł, a zasiłków miesięcznych na sumę 2 032 525 zł; razem — 2 096 925 zł. Wpływy z wpłat rad adwokackich wyniosły 2 075 307,94 zł, saldo na dzień 1 stycznia 1958 r. wynosiło 224 757,13 zł, łącznie więc Fundusz Zasiłków posiadał 2 300 065,07 zł. Saldo na dzień 1 stycznia 1959 r. wynosi 203 140,07 zł.

Kończąc swe sprawozdanie, Prezes Kulczycki zapewnił dyr. Matwinową jako kierownika Biura do Spraw Adwokatury w Ministerstwie Sprawiedliwości o lojalnej współpracy z Biurem ze strony zarówno Naczelnej Rady Adwokackiej, jak i wojewódzkich rad adwokackich i wyraził przekonanie, że współpraca ta jak dotychczas kształtować się będzie pomyślnie.

Następnie zabrał głos wiceminister Sadurski zaznaczając, że Ministerstwo Sprawiedliwości, rozpatrując przesłany przez Naczelną Radę Adwokacką projekt rozporządzenia o postępowaniu dyscyplinarnym, zamierza wprowadzić pewne zmiany, z których najważniejsza zmierza do „odtajnienia” rozprawy dyscyplinarnej, lecz tylko dla członków adwokatury. Druga kwestia, jaka wynikła ostatnio, to sytuacja pokrzywdzonego. Projekt NRA przyznawał pokrzywdzonemu prawo strony jedynie w dochodzeniu. Obecnie chodzi o danie pokrzywdzonemu

ograniczonych praw strony w zakresie odwoływania się od orzeczeń I instancji. O dokonywanych zmianach Ministerstwo informuje Prezydium NRA i będzie je nadal informować.

Dziekan Garlicki uważa koncepcję „odtajnienia” postępowania dyscyplinarnego za b. szczęśliwą. Ma jedynie zastrzeżenie co do dopuszczania aplikantów adwokackich na rozprawy dyscyplinarne, chyba że obwinionym w sprawie będzie aplikant. Jeśli chodzi o sprawę podatku od wynagrodzeń, mówcę interesuje to, czy Wydział Wykonawczy poza przesłaniem memoriału podjął jakieś kroki i co zamierza nadal czynić. Zdaniem mówcy Prezydium NRA powinno postarać się o audiencję w tej sprawie u Ministra Finansów.

Dziekan Albrecht wypowiada się również za koniecznością odbycia konferencji z Ministrem Finansów, któremu należy przedstawić rażące postanowienia projektu noweli o podatku od wynagrodzeń, w szczególności sprawę wzrostu skali podatkowej, która zabiera całą niemal nadwyżkę zarobków. Mówca wyraża przekonanie, że Ministerstwo Sprawiedliwości podziela krytyczne stanowisko adwokatury wobec projektu noweli i poprze to stanowisko.

Odpowiadając obu mówcom, Prezes Kulczycki podaje, że poza memoriałem, który przesłany został m.i. Ministrowi Finansów, Przewodniczącemu Sejmowej Komisji Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów prof. Langemu i Sejmowej Komisji Wymiaru Sprawiedliwości, wysłano jeszcze dodatkowe wyjaśnienia w sprawie wydatków, jakie ponosić musi adwokat zespolony, a których nie mają wszelkie inne osoby pozostające w stosunku pracy. Następnie Prezes Kulczycki oświadczył, że przyjmuje w imieniu Prezydium NRA do wiadomości opinię kolegów o konieczności odbycia rozmowy z Ministrem Finansów i podejmie kroki w celu uzyskania tej audiencji.

Dziekan Gutowicz zaznacza, że omawiany projekt może spowodować upadek zespołów adwokackich, wobec bowiem dużego wzrostu obciążeń wielu adwokatów wystąpi z zespołów, a to chyba nie leży w intencjach władz.

Dziekan Albrecht podkreśla, że projekt uderza w ostry sposób w adwokatów i powoduje jej dyskryminację, a przecież oświadczano nam, że tej dyskryminacji nikt nie pragnie. Gdyby Minister Sprawiedliwości przedstawił rządowi błędy zawarte w projekcie, mogłyby one ulec jeszcze sprostowaniu.

Dziekan Barszczewska zwraca uwagę, że projekt odbije się ujemnie na zespołach małych, w razie bowiem odejścia z nich kolegów zarabiających powyżej 5 000 zł miesięcznie, koszty utrzymania zespołów spadną na mniejszą liczbę adwokatów, i to mniej zarabiających.

Sprawozdanie Naczelnej Rady Adwokackiej zostało przyjęte jednomyślnie.

Projekt regulaminu walnych zgromadzeń izb adwokackich

Projekt regulaminu walnych zgromadzeń izb adwokackich zreferował członek Wydziału Wykonawczego adw. Szuldenfrei podkreślając, że dawny regulamin opracowany w 1955 r. wymagał zmiany wobec znowelizowania ustawy o

ustroju adwokatury, które wprowadziło po raz pierwszy instytucję Zjazdu Adwokatury oraz komisje dyscyplinarne jako organ wyłącznie samorządowy. Opracowany przez Komisję NRA projekt regulaminu rozesłany został wszystkim radom adwokackim do wypowiedzenia się. Cztery rady nadesłały swe uwagi i poprawki na piśmie. Były też dodatkowe sugestie i z innych źródeł. Wydział Wykonawczy na posiedzeniu w dniu 16 stycznia 1959 r. rozpatrzył wszystkie zgłoszone poprawki i sugestie i uchwalił wprowadzić do projektu pewne zmiany, głównie charakteru porządkowego, redakcyjnego, choć są także poprawki natury merytorycznej.

Zebrani postanowili, że dyskusja i głosowanie odbędzie się nad tekstem przyjętym przez Wydział Wykonawczy.

Obszerną dyskusję wywołało zagadnienie, kto ma prawo zgłaszać kandydatury do organów adwokatury. W związku z przepisem § 29 regulaminu głoszącym, że kandydatów zgłasza Zakładowy Komitet Frontu Jedności Narodu, zwracano uwagę, że obecnie nie ma zakładowych komitetów FJN. Co do przepisu mówiącego o uprawnieniach grup członków izby do zgłaszania kandydatur dziekan Kosiński zaproponował procentowe określenie liczebności grup, dziekan Bielski zaś podwyższenie liczebności z 5 do 10 oraz z 10 do 20 — w zależności od liczby członków izby adwokackiej, natomiast dziekan Gutowicz w interesie małych izb domagał się przyjęcia poprawki, że przepis o grupach nie dotyczy izb liczących do 100 członków.

W głosowaniu wszystkie te poprawki upadły.

Paragraf 37 przyjęto w następującym brzmieniu:

„Na pierwszym zwyczajnym walnym zgromadzeniu zwołanym — zgodnie z § 3 ust. 1 niniejszego regulaminu — w r. 1959 powinien nastąpić wybór członków rady adwokackiej, komisji rewizyjnej oraz delegatów na Zjazd Adwokatury, a w miarę potrzeby także członków wojewódzkiej komisji dyscyplinarnej”.

Po dyskusji nad § 38 — w związku z tym, że kadencje poszczególnych rad adwokackich nie kończą się w jednym terminie — uchwalono następujący wniosek Wydziału Wykonawczego:

„Dla ujednoczenia kadencji plenum Naczelnej Rady Adwokackiej uważa za pożądane, aby w terminie miesięcznym od daty zwyczajnych walnych zgromadzeń odbytych w r. 1959 wojewódzkie organa adwokatury przekazały swe agendy nowo wybranym organom”.

Następnie regulamin walnych zgromadzeń izb adwokackich przyjęto *en bloc* jednogłośnie.¹

Projekt regulaminu Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej przy NRA

Projekt regulaminu Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej przy NRA zreferował adw. K. Potrzebowski, członek komisji NRA powołanej do opracowania tego projektu. Referent zaznaczył, że na przesłaną przez Naczelną Radę Adwokacką we wrześniu 1958 r. ankietę w sprawie zagadnień emerytalnych wszystkie bez wyjątku izby wypowiedziały się za utworzeniem funduszu emerytalnego.

¹ Tekst regulaminu z poprawkami uchwalonymi na posiedzeniu plenarnym w dn. 7 lutego 1959 r. zamieszczamy oddzielnie na str. 91 — 99. (Red.)

Drobne różnice zaznaczyły się tylko co do wieku i stażu uprawniających do pobierania emerytury, natomiast zasadnicza różnica zarysowała się w kwestii, czy fundusz ma mieć charakter ogólnokrajowy, czy też istnieć mają w każdej izbie fundusze odrębne. Za funduszem ogólnokrajowym wypowiedziało się 9 izb, a za funduszami miejscowymi izby: katowicka, łódzka, gdańska, szczecińska, wrocławska i lubelska. Po grudniowym plenarnym posiedzeniu NRA wpłynęły 4 głosy rad adwokackich na piśmie. Rada Adwokacka w Krakowie na podstawie uchwał zespołów adwokackich wypowiada się za funduszem ogólnokrajowym. W tym duchu wypowiedziała się również Rada Adwokacka w Opolu, proponując składkę w wysokości 80 zł miesięcznie i podniesienie zasiłku z 1 200 zł na 1 500 zł. Rada Adwokacka we Wrocławiu uznała się za niekompetentną do zajęcia pozytywnego stanowiska wobec projektu NRA uważając, że decyzja należy do walnego zgromadzenia Izby. Izba Adwokacka w Łodzi na zgromadzeniu odbytym w dniu 21 grudnia 1958 r. uchwaliła regulamin własnego funduszu. Następnie referent polemizuje z argumentami przeciwników funduszu ogólnokrajowego podkreślając, że jedynie objęcie ogółu adwokatury — według jednolitych zasad — obowiązkiem ponoszenia wydatków związanych z zaopatrzeniem może stworzyć realne podstawy finansowe działalności Funduszu. Działalność funduszy odrębnych wprowadziłaby również nadmierne obciążenie adwokatów w izbach mających duży odsetek adwokatów w wieku ponad 65 lat. Za utworzeniem Funduszu w skali ogólnokrajowej przemawia też poważne zmniejszenie kosztów administrowania funduszem centralnym w porównaniu z kosztami obsługi funduszy miejscowych. Dążeniem Komisji NRA jest rozszerzenie w przyszłości zakresu świadczeń, lecz na okres przejściowy należy ograniczyć się tylko do emerytur. Uzasadniona jest natomiast obawa co do podwójnego obciążania adwokatów w tych izbach, które utrzymać chcą fundusze odrębne. Sprawa ta była rozważana przez Wydział Wykonawczy, który na posiedzeniu w dn. 16 stycznia 1959 r. uchwalił nowe brzmienie § 10 regulaminu Funduszu Zasiłków, przewidujące w ust. 2 tego paragrafu, że jeżeli w okresie kwartalnym wpłaty izb adwokackich, w których utworzony został odrębny fundusz samopomocy koleżeńskej (obejmujący również świadczenia, o których mowa w niniejszym regulaminie), przekroczą o 25% świadczenia otrzymane z funduszu, to nadwyżka wpłat izby adwokackiej ponad 25% ulega zwrotowi lub zaliczeniu.

Dziekan Bielski składa oświadczenie, iż Izba Adwokacka w Lublinie wypowiada się za Funduszem ogólnokrajowym.

W imieniu Izby Adwokackiej w Olsztynie podobne oświadczenie składa dziekan Gąsiorowski.

Wicedziekan Krajewski podaje, że na zebraniu w dniu 21 grudnia r. ub. Izba Adwokacka w Białymstoku wypowiedziała się za Funduszem centralnym.

Na wniosek dziekana Garlickiego postanowiono przeprowadzić krótką dyskusję nad samą zasadą Funduszu, opierając się na projekcie Komisji NRA.

Dziekan Gąsiorowski podkreśla, że Fundusz nie może mieć charakteru jałmużny, dlatego też należy skorygować przepisy regulaminu dotyczące zasiłków na wypadek niezdolności do pracy. Większość adwokatów Izby olsztyńskiej to ludzie młodzi. Chcą oni mieć zapewnienie, że w razie niezdolności też będą korzy-

stali z Funduszu tak jak koledzy starzy. Rozliczenia są niepotrzebne, bo Fundusz miejscowy może uzupełniać zasiłki z Funduszu centralnego. Izba olsztyńska uzupełnia już dziś zasiłki do 1500 zł.

Dziekan Albrecht oświadcza, że Izba łódzka nie zdradza tendencji separatystycznych, zwraca jednak uwagę, że Fundusz centralny przewiduje ubezpieczenia w zakresie bardzo wąskim, bo tylko na wypadek starości oraz gdy zainteresowany nie będzie wykonywać praktyki adwokackiej. Zdaniem mówcy adwokat rzadko będzie przechodził na zasiłki, jeżeli bowiem będzie mógł pracować po 65 roku życia, to zarobi więcej, niż mógłby otrzymać z Funduszu. A przecież dochodzi do tego jeszcze moment psychologiczny, gdyż człowiek nie pracujący załamuje się. Ubezpieczenia wprowadzone przez Izbę łódzką obejmują szereg świadczeń, jak chorobowe, inwalidzkie, pogłogowe, pogrzebowe, na wypadek szczególnych klęsk, śmierci członków rodziny itp. Są one dość kosztowne, ale nie gorsze od ubezpieczeń powszechnych. Ci, którzy sądzą, że ubezpieczenia są potrzebne tylko dla ludzi starych, popełniają błąd. W Izbie łódzkiej już dziś jest 15 adwokatów powołanych na 3-miesięczne ćwiczenia wojskowe. Otrzymują oni 60% swych ostatnich zarobków, najwyżej jednak 3 000 zł. Izba podoła wszystkim tym świadczeniom. Czywiście tam, gdzie nie ma ubezpieczenia, Fundusz centralny będzie rzeczą b. ważną. Przyjętą przez Wydział Wykonawczy koncepcję rozliczenia mówca mógłby poprzeć, ale pod warunkiem, że nadwyżka ulegająca zwrotowi wynosić będzie nie 25%, lecz 20%. Po przyjęciu tego warunku Izba łódzka mogłaby zadeklarować swój udział w funduszu ogólnokrajowym. W zakończeniu swych wywodów dziekan Albrecht wyraża pogląd, że w sprawie Funduszu Naczelna Rada Adwokacka nie może podejmować uchwały wiążącej wszystkie izby.

Dziekan Michalak wyjaśnił, dlaczego Rada Adwokacka we Wrocławiu nie zajęła stanowiska w stosunku do projektu Funduszu. Chodzi o to, że podstawą Funduszu są składki poszczególnych adwokatów w kwocie 60 zł miesięcznie, co w skali rocznej z terenu Izby wrocławskiej wyniosłoby prawie 240 000 zł, tj. około 1/3 budżetu Izby. Rada nie chcąc narazić się na zarzut przekroczenia swych uprawnień, uzależnia swą decyzję od uchwały walnego zgromadzenia. Swój odrębny fundusz Izba posiada już od r. 1956. Roczne świadczenia wynoszą pół miliona złotych. Zwraca się koszty leczenia, wypłaca się renty oraz zasiłki chorobowe i pośmiertne, a nadto udziela się pożyczek i zapomóg. Wpłaty na rzecz tych świadczeń wynoszą 3% od obrotu każdego adwokata i 2% od wynagrodzeń radców prawnych. Mówca podkreśla, że zasada utworzenia Funduszu jest poza dyskusją, projektowany jednak regulamin wymaga bliższego sprecyzowania i zmian, gdyż Fundusz NRA ma charakter fakultatywny, tzn. że nie wszyscy mogą z niego korzystać, gdyż zależy to od uznania, gdy tymczasem regulamin Izby wrocławskiej wyraźnie przewiduje, że każdy członek funduszu ma prawo domagać się świadczeń. W Izbie wrocławskiej jest 40 adwokatów, którzy przekroczyli 65 lat, lecz tylko 13 z nich odpowiada przepisowi regulaminu NRA o 25-letnim stażu adwokackim. Regulamin wrocławski przewiduje tylko 5 lat praktyki adwokackiej.

Prezes Kulczycki poddał pod głosowanie wnioszek dziekana Garlickiego, że plenum Naczelnej Rady Adwokackiej akceptuje zasadę utworzenia Funduszu Samopomocy Koleżeńskie przy NRA, biorąc za podstawę projektowany regulamin.

Wniosek ten przyjęty został wszystkimi głosami przy 2 wstrzymujących się od głosowania, po czym przystąpiono do dyskusji szczegółowej nad projektem regulaminu i nad zgłoszonymi poprawkami.

W wyniku dyskusji i głosowania przyjęto kilka poprawek, a następnie regulamin Funduszu uchwalono *en bloc* wszystkimi głosami obecnych przy 2 wstrzymujących się.²

Wnioski zgłoszone w toku dyskusji poza uchwalonymi postanowiono traktować jako dezyderaty i przekazać je Wydziałowi Wykonawczemu NRA do rozważenia i ewentualnego przyjęcia w późniejszym okresie działalności Funduszu, gdyż pierwszy rok istnienia Funduszu będzie okresem próbnym. Dotyczy to przede wszystkim następujących wniosków zgłoszonych przez Izbę opolską:

- a) aby prawo do pobierania zasiłku przysługiwało również adwokatowi bez względu na wiek po 30 latach wykonywania praktyki adwokackiej,
- b) aby składka miesięczna od każdego adwokata wynosiła nie 60 zł, lecz 80 zł, a w związku z tym — aby wysokość zasiłku określona została na kwotę 1 500 zł.
- c) aby obniżyć granicę wieku dla wdowy po adwokacie uprawnionej do zasiłku rodzinnego z 55 do 40 lat i aby dzieci po adwokacie również miały prawo do zasiłku rodzinnego,
- d) aby jeśli dochody z jakichkolwiek źródeł nie sięgają wysokości zasiłku, powinien on być przyznany w takiej wysokości, by wraz ze wspomnianymi dochodami sięgał pełnej wysokości zasiłku koleżeńskiego.

Postanowiono też wyrazić adw. Potrzebowskiemu podziękowanie za włożoną pracę nad regulaminem Funduszu.

Preliminarz budżetowy NRA na r. 1959

Preliminarz budżetowy Naczelnej Rady Adwokackiej na r. 1959 zreferował Skarbnik NRA adw. M. Hiszpański zaznaczając, że preliminarz zamyka się po stronie wpływów i wydatków kwotą 1 188 803,21 zł, a po włączeniu Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej — wobec przyjęcia regulaminu tego Funduszu — kwotą 4 919 943,28 zł. Referent podkreślił, że wydatki utrzymane są na ogół w wysokości wydatków zeszłorocznych, zmiany zaś wynikają jedynie z podniesienia uposażeń pracowników biura NRA, zwiększenia liczby etatów w związku z Funduszem Samopomocy, wzrostu komornego oraz preeliminowania wydatków w związku z mającym się odbyć w r. 1959 Zjazdem adwokatów krajów demokracji ludowej.

Wobec wzrostu wydatków Wydział Wykonawczy zwraca się do plenum NRA o podniesienie składki na rzecz NRA z 12 zł do 15 zł miesięcznie od każdego adwokata.

Wiceprezes Janczewski udzielił następnie wyjaśnień w sprawie prac przygotowawczych do „Bibliografii Historii Adwokatury Polskiej” zaznaczając, że idea wydania bibliografii powstała na kolegium redakcyjnym „Palestry”. Pozwoli to na skompletowanie dzieł dotyczących adwokatury polskiej.

² Tekst regulaminu Funduszu zamieszczamy oddzielnie na str. 100 — 101. (Red.)

W sprawie tej zwrócono się do kustosa Biblioteki Narodowej ob. Czaykowskiej, która wyraziła gotowość podjęcia się tej pracy przewidzianej na kilka lat i podzielonej na 4 podokresy. Najpierw załatwiony ma być okres powojenny i w związku z tą pierwszą częścią pracy preliminuje się na r. 1959 sumę 20 000 zł. Jeśli chodzi o „Palestrę”, to wprawdzie jest nadwyżka za r. 1958 w wysokości przeszło 157 000 zł, lecz nadwyżka ta powstała wskutek tego, że nie doszedł do skutku rozpisany konkurs na pracę z dziejów adwokatury polskiej od połowy 19 wieku. Nadwyżka ta ulegnie obniżeniu, ponieważ spóźniono się z wydaniem numeru „Palestry” za grudzień 1958 r., zaznaczyć zaś należy, że wydanie jednego numeru „Palestry” kosztuje około 60 000 zł. Do każdego numeru dopłaca się 16—17 tysięcy złotych. W r. 1959 przewiduje się wydanie 12 numerów, co kosztować będzie 720 000 zł. W kwocie 60 000 zł mieszczą się wszystkie wydatki, jak honoraria autorskie, papier, druk, uposażenie personelu i wydatki biura „Palestry”. Bez dotacji Naczelnej Rady Adwokackiej budżetu „Palestry” nie da się zrównoważyć.

Dziekan Garlicki zgłasza poprawki do preliminarza, proponując obniżenie składki z 15 zł do 14 zł, co zmniejszy wpływ o 67 200 zł, a w związku z tym — o zmniejszenie dotacji dla „Palestry” ze 100 000 zł do 30 000 zł, różnicę zaś 2 800 zł należy przenieść do działu „wydatki nieprzewidziane”.

Dziekan Gąsiorowski proponuje zmniejszenie pozycji „Zjazdu Adwokatury” z 40 000 zł do 30 000 zł i przeznaczenie różnicy 10 000 zł na wydatki reprezentacyjne Prezesa NRA.

W związku z tym ostatnim wnioskiem Prezes Kulczycki wypowiada się przeciw wnioskowi zaznaczając, że preliminarz przewiduje ryczałt komunikacyjny dla Prezydium NRA, a poza tym sprawa jest nieaktualna również dlatego, że kadencja obecnej NRA kończy się za kilka miesięcy.

Po tym wyjaśnieniu dziekan Gąsiorowski wycofał swój wniosek.

Nad wnioskiem dziekana Garlickiego wywiązała się dyskusja, w której większość mówców wypowiedziała się za utrzymaniem preliminarza budżetowego bez zmian.

Zmodyfikowany wniosek dziekana Garlickiego i dziekana Maciejewskiego, aby obniżając składkę z 15 zł do 14 zł miesięcznie, zmniejszyć dotację dla „Palestry” o 40 000 zł, a wydatki Komisji Współpracy z Zagranicą o 30 000 zł, upadł w głosowaniu wszystkimi głosami przeciwko 2.

Przyjęto następnie poprawkę Skarbnika adw. Hiszpańskiego aby do budżetu NRA włączyć Fundusz Samopomocy Koleżeńskej przy NRA, po czym jednogłośnie przyjęto preliminarz budżetowy z poprawką Skarbnika.

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Naczelnej Rady Adwokackiej

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Naczelnej Rady Adwokackiej z działalności NRA za r. 1958 złożył członek tej komisji adw. T. Dublasiewicz. Podkreślił on, że z preliminowanych na r. 1958 wpływów w kwocie 783 360 zł wpłynęło efektywnie do dnia 31 grudnia 1958 r. łącznie 771 469 zł. Zaległości w skład-

kach rad adwokackich wynoszą 31 824 zł. Saldo z r. 1957 wynosiło 202 234,69 zł. Wydatki preliminarne wynosiły 985 594,69 zł, w rzeczywistości zaś wydatkowano 824 724,48 zł; pozostała nadwyżka w kwocie 180 803,21 zł.

Wykonanie budżetu pod względem formalnym jest poprawne. Przekroczenie poszczególnych pozycji, mianowicie w dziale uposażeń pracowników i nagród, oparte jest na uchwale Wydziału Wykonawczego w formie *virement*.

W Funduszu Zasiłków NRA wpływy normalne wyniosły 2 075 307,94 zł, saldo z r. 1957 wynosiło 224 757,13 zł, razem więc 2 300 065,07 zł. Zasiłki miesięczne wyniosły 2 032 525 zł, a jednorazowe 64 400 zł, łącznie więc 2 096 925 zł.

Wzrost wpływów w stosunku do poprzedniego roku wynosi około 12%. W tym samym też stosunku wzrosły wydatki Funduszu.

Wszystkie wydatki Komisja Rewizyjna uznała za legalne i celowe i wniosła o udzielenie Wydziałowi Wykonawczemu absolutorium za działalność finansową i gospodarczą w r. 1958.

Przechodząc do oceny preliminarza budżetowego NRA na r. 1959, Komisja Rewizyjna podkreśla, że uwzględniając konieczność pokrycia preliminarznych wydatków, podwyższenie składki do 15 zł miesięcznie jest uzasadnione, przy czym ze względu na wzrost zaledwie o 3 zł miesięcznie nie powinno to zaważyć na finansach ogółu kolegów.

Wydatki są preliminarznie oszczędnie i uzasadnione są bądź koniecznościami organizacyjnymi, bądź rozwojem stosunków międzynarodowych, bądź też koniecznością lepszego zaopatrzenia biblioteki i pracami nad bibliografią. Komisja uznała za pożądane podwyższyć o 50% ryczałt komunikacyjny dla Prezydium NRA i Wyższej Komisji Dyscyplinarnej, gdyż ryczałty te wprowadzone do budżetu w wysokości zeszlorocznej nie pokrywają efektywnych wydatków członków prezydium. Wreszcie Komisja zwraca uwagę na pominięcie w preliminarzu wydatku na podatek lokalowy i miejski, co do którego nie ma dostatecznej pewności, iż nie będzie obowiązywał Naczelnej Rady Adwokackiej.

W głosowaniu uchwalono wszystkimi głosami — przy wstrzymaniu się Prezydium NRA — absolutorium dla Wydziału Wykonawczego za jego działalność gospodarczą w r. 1958.

Sprawę uczczenia przez adwokatów 1000-lecia istnienia Państwa Polskiego zreferował adw. M. Hiszpański przypominając, że Naczelna Rada Adwokacka na posiedzeniu plenarnym w dniu 13 grudnia 1958 r. powzięła uchwałę zgłaszającą w imieniu adwokatury polskiej akces do budowy szkół z okazji Millennium oraz zlecającą Wydziałowi Wykonawczemu przeprowadzenie realizacji tej uchwały i udzielenie odpowiednich wskazówek poszczególnym radom.

W wykonaniu powyższej uchwały Wydział Wykonawczy NRA ustalił, że akcją budowy szkół dla uczczenia Tysiąclecia Państwa Polskiego kieruje Krajowy Komitet Społecznego Funduszu Budowy Szkół, powołany w dniu 29.XI.1958 r. na posiedzeniu plenarnym Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu.

Z ramienia powyższego Komitetu powołane zostały w województwach, powiatkach i miastach komitety koordynacyjne Społecznego Funduszu Budowy Szkół, które powołują komitety zbiorcze w poszczególnych ośrodkach terytorialnych, w instytucjach zaś i zakładach pracy akcję na rzecz Społecznego Funduszu Budo-

wy Szkół powinny prowadzić zarządy miejscowych organizacji związkowych lub rady zakładowe.

Dla usprawnienia działalności akcji zbiórkowej wydana została instrukcja, która obejmuje wszystkie problemy zbiórkowe zarówno pod względem organizacyjnym, jak i wysokości świadczeń dla wszystkich grup zawodowych.

Dla przedstawicieli wolnych zawodów instrukcja przewiduje świadczenia w wysokości 0,5% rocznych dochodów brutto, przy czym zrzeszenia wolnych zawodów przeprowadzają wspólnie z miejscowymi komitetami akcję deklaracyjną na listy deklaracyjne, na których każdy powinien stwierdzić swym podpisem wysokość swoich świadczeń. Świadczenia te powinny być wpłacane w miesięcznych ratach do władz organizacyjnych, które będą je przekazywać na odpowiednie konta Sp. Fund. Bud. Szkół (SFBS). Instrukcja przewiduje w pkt 28, że świadczenia społeczeństwa mogą być przeznaczone na ściśle określone szkoły w następujących wypadkach:

- 1) gdy pieniądze zebrane zostały w środowisku, dla którego buduje się szkołę,
- 2) gdy ofiarodawcy chcą ufundować szkołę, którą są szczególnie zainteresowani.

Na konferencji odbytej z przedstawicielami Krajowego Komitetu Społecznego Funduszu Budowy Szkół w dniu 10 stycznia 1959 r. ustalono, że na terenie całego kraju należy wybudować około 4500 szkół w ciągu 7 lat. Z tej liczby ze składek społeczeństwa można będzie wybudować około 1000 szkół. Komitet wybrał 1000 miejscowości, w których budowa szkół jest najpilniejsza. Dlatego też przedstawiciele Komitetu uważają, że nie jest pożądane, aby przedstawiciele adwokatury wyłączyli się z działalności terenowych komitetów bądź też aby przekazywali składki na jakiś fundusz centralny, a to ze względu na reakcję miejscowego społeczeństwa, które spodziewa się ze strony adwokatury znacznych świadczeń nie tylko pieniężnych, ale również osobistej pracy, zwłaszcza w akcji tak organizacyjnej, jak i propagandowej.

Po dyskusji przyjęto jednomyślnie następującą uchwałę:

Naczelna Rada Adwokacka uchwala zobowiązać wszystkie wojewódzkie rady adwokackie:

1. do niezwłocznego nawiązania kontaktu z wojewódzkimi komitetami koordynacyjnymi Społecznego Funduszu Budowy Szkół i zgłoszenia gotowości adwokatury do wzięcia udziału w akcji organizacyjnej, propagandowej i zbiórkowej.
2. do niezwłocznego podjęcia kroków w celu zebrania w zespołach adwokackich i wśród adwokatów nie zespolonych deklaracji na świadczenia na rzecz akcji budowy szkół dla uczczenia 1000-lecia istnienia Państwa Polskiego w wysokości nie mniejszej niż 0,5% od zarobków brutto w okresie jednego roku i przekazania uzyskanych w ten sposób funduszy terenowym komitetom Społ. Fund. Budowy Szkół.

Postanowiono też zlecić Prezydium NRA opracowanie odezwy do ogółu adwokatury w sprawie udziału w akcji budowy szkół 1000-lecia.

Wolne wnioski

Dziekan Maciejewski poruszył sprawę filij zespołów adwokackich, których likwidację do końca 1958 r. poleciło plenarne posiedzenie NRA z dnia 21.VI.1958 r.

Izba poznańska miała takich filii 15 z 40 adwokatami, którzy zamieszkują w małych miasteczkach. Obecnie występują oni do Rady Adwokackiej o przeniesienie swych siedzib do Poznania, co stwarza dla Rady wielkie trudności. Mówca zapytuje, czy istotnie jest rzeczą konieczną likwidacja filij.

Stanowisko to poparł dziekan Gąsiorowski zaznaczając, że w Izbie olsztyńskiej są 2 delegatury, czyli filie zespołów.

Na wniosek dziekana Garlickiego sprawę filij postanowiono przekazać do rozważenia Wydziałowi Wykonawczemu.

Przyjęto też wniosek adw. Żywickiego, aby rady adwokackie nadesłały informacje czy i jak dokonały likwidacji filij zespołów.

Na wniosek Wiceprezesa Janczewskiego postanowiono upoważnić Wydział Wykonawczy do dokonywania poprawek językowych i stylistycznych wszelkich regulaminów i uchwał NRA bez zmiany zasadniczej ich treści.

Wobec wyczerpania porządku dziennego Prezes Kulczycki zamknął posiedzenie o godz. 17.

Plenarne posiedzenie Naczelnej Rady Adwokackiej

z dnia 7 lutego 1959 r.

W dniu 7 lutego 1959 r. odbyło się plenarne posiedzenie Naczelnej Rady Adwokackiej, na które przybyli: radca Ministra Sprawiedliwości do spraw adwokatury dyr. M. Matwinowa i przedstawiciel KC PZPR M. Spaliński.

Porządek dzienny obejmował:

- 1) sprawę proponowanych zmian w regulaminie walnych zgromadzeń izb adwokackich,
- 2) wybory jednego członka do Wyższej Komisji Dyscyplinarnej,
- 3) sprawę wpisu na listę adwokatów ob. W. Ł.,
- 4) wolne wnioski.

Zmiany w regulaminie walnych zgromadzeń izb adwokackich

Otwierając obrady, Prezes NRA adw. Michał Kulczycki omówił sprawę proponowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości zmian w regulaminie walnych zgromadzeń izb adwokackich. Wyjaśnił przy tym, że Wydział Wykonawczy zwołał w tym celu posiedzenie plenarne, gdyż o wprowadzeniu zmian nie może decydować sam. Najistotniejsza zmiana to nowe brzmienie § 29 i 30.

W wyniku dyskusji i głosowania uchwalono *en bloc* wszystkimi głosami obecnych przy 2 wstrzymujących się wszystkie proponowane zmiany.